

DIARI CATALÀ

POLITIC Y LITERARI.

ANY IER. BARCELONA.—DIMECRES 25 DE JUNY DE 1879. NÚM.º 53.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—CARRER DE FERNANDO VII, NÚM. 32, 1.ER

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

BARCELONA.	un mes.	5 RALS.	ESTRANGER (unió postal) }	un trimestre 40 RALS.
FORA.	un trimestre.	20 RALS.	AMÉRICA id. id. }	

BOTLLETÍ METEOROLÒGICH DEL DIA 25 DE JUNY.—OBSERVACIONS DEL DIA ANTERIOR.

Hora.	Baròmetre	Pluja.	Vents Direc ^o	Vents Forsa	Evaporac ^o	Almòsfera.	Nubols.	Ter. sec.	T. màx.	T. mín.	T. humit.	Estat Hige ^o	Sol.	Lluna.
8 d.	734 m3	0 m	E.	Moderat.	1 m	Clara.	Cir-cum	23.º	27.º	19.º	18.º	61.º	Surt. 4.27	Surt. 8.59
2 t.	735 m3	0 m	E.	Fort.	7 m	Clara.	Cir-cum	25.º	à las	à las	21.º	67.º	Se pon. 7.37	Se pon. 10.50
10 n.	733 m	0 m	E.	Algo fluix	9 m	Serena.	Cirus.	22.º	2.15 t.	3.17 d.	18.º	69.º		

METEOROLOGIA.—Pot saberse la distancia mes curta en que se produheix un llamp, multiplicant 337, pel número de segons que ha durat la visió del llamp.

SANT DEL DIA. Sant Guillermo y Sta. Febronia.	QUARANTA HORAS. Iglesia de la de Ntra. Sra. de la Esperansa:	CORT DE MARIA. Se visita a Ntra. Sra. de Betlem, en sa iglesia.
--	---	--

AVIS.

Los senyors Suscriptors de fora que hagin vingut rebent lo periòdich desde 'l mes de Maig y no hagin cobert l' import de la suscripció, se servirán ferho si no volen sufrir demora en lo envio d' aquesta publicació.

Lo ADMINISTRADÓ.

ESPECTACLES PÚBLICHS.

TEATRO ESPANYOL.—Avuy dimecres.—Benefici de D.ª Concha Marin.—Lo drama en 4 actes, *Los amantes de Teruel*.—La pessa, *La familia del boticario*.—Entrada 3 rs.—A las 8 y mitja.

TEATRO DEL TIVOLI.—Avuy dimecres: a dos quarts de nou.—La divertida sarsuela en 2 actes, *Las cuas*.—La en un acte, *Tres ruinas artísticas*.—Entrada 1 ral y mitj.—No s' donan salidas.

TEATRO DEL BON BETIRO.—Funció per avuy A las 8 y mitja.—Entrada 2 rs.—Última representació de la ópera *Rigoletto*.

Demá.—Estrenó de *Il Trovatore*.
Se está ensajant la de aparato, *Dinorah*.
A la major brevetat tindrà lloch lo estrenó en Barcelona de la ópera espanyola, *Marina*.
Lo dilluns que vé tindrà lloch lo benefici de la primera tiple Sra. Herrera de Sanmartí.

JARDINS DEL PRAT CATALA.—Avuy dimecres.—A dos quarts de nou.—Concert per la Banda de Artillería.—Entrada ab un vale per cadira quatre quarts.

CIRCO ECUESTRE BARCELONES.—Plassa de Catalunya.—Directors Srs. Alegria y Chiessi. Avuy dimecres.—A tres quarts de nou.—Funció esculli-

da composta de los mes aplaudits exercicis, desempenyats per los principals artistas de la companyia.—Entrada 3 rs.

Demá dijous «Dia de Moda» s' estrenarán nous treballs—Avuy se despatxan localitats en Contaduria.

Bazar Parisien.—35, Rambla del Mitj, 35, entre la Fonda de las Cuatre Nacions y Pasatje Bacardi.—Gran surtit de cuberts de metall blanc pur, garantit forts y elegants de diversas formas, desde dos rals lo parell.—Serveys de taula complers, axís com per Fondas, Cafés, Restaurants y Vapors.—Especialitat en Relotjes suïssos, garantissats per 5 anys, y desde 2 duros en amunt.—Últimas novetats en bisutería francesa, com collars, cadenas, brasalets, medallas, etc.—Aqueixa casa es la millor surtida y mes barata d' Espanya, en tots cuants articles ven.

NOTICIAS DE BARCELONA.

LO EXEMPLE CUNDEIX.—Hem tingut ocasió d' observar que al igual de la rectoria de la Concepció algun particular s' ha permes invadir l' acera, ab un esglahó que surt de la porta enfora. La consecuencia es natural, si ab una obra tan visible s' infringeixen las ordenansas municipals, proba es que aquestas se consideraran lletra morta por tothom igualment.

CONCERTISTA PRECÓS.—Ha arribat a Barcelona procedent de Madrit, la pianista de deu anys, senyoreta donya Pilar Fernandez de la Mora, la qual se 'ns assegura que s' proposa donar alguns concerts.

DETENCIÓ.—Un xicot de 13 à 14 anys fou detingut ahir y conduit a l' arcaldia, per intent de furt comés en lo carrer de la Riera Alta.

PROLONGACIÓ DEL TRAM-VIA DE GRACIA.—Sembla que la societat del tram-via de Barcelona a Gracia pensa prolongar la línea fins a ca 'n Gomis. Es una millora que aprobem y creyem qu' está molt bé que l' Empresa fassi tot lo que estimi favorable a sos interessos pero creyem també que al mateix temps deuria atendre mes los del públich y cumplir ab lo estipelat en la concessió, no molestant per mes temps als vehins de la Travessera que ab tota justicia s' queixan per la parada dels cotxes en aquell punt.

AL SENYOR F. E. B.—Un suscriptor que firma ab las inicials F. E. B., nos fa una série d' observacions molt atencibles sobre l' anunci qu' hem publicat aquets dias en la secció d' espectacles publichs, de la plassa de Toros. Debem dirli que dels toros opinem com ell; aixó es: que son un espectacle indigne d' un poble civilisat. Tant es aixís, que a bon segur qui ni ell ni cap de nostres apreciats suscriptors, podrá citarnos una sola ratlla en lo *Diari Català* a favor de tant bárbaro y repugnant espectacle. Hi ha mes per lo mateix que 'l considerem bárbaro, repugnant y fins salvatje, si algun moment li hem dedicat, ha sigut per combatre'l tant com hem cregut del cas y contribuir en la mida de las nostras escassas forsas, a que s' desterri de aquesta terra, Mes ja compondrá en son bon criteri lo senyor F. E. B. que un *Diari* que té una secció d' espectacles publichs, del tot independenta de la part de redacció,

no pot deixar de insertar los anuncis que se li remetan, puig del contrari corre'l perill de que entre sos subscriptors n'hi hagi que reclamin contra la omisió que's cometi. Aixó si, sens perjudici de que la redacció, independentment de la Administració, emiteixi son parer de una manera franca y categórica sobre los espectacles que s'anuncihin. Partidaris, com diu molt bé l'autor de la carta, del Progrés volent anar avant y sempre avant, com volem anar, podrem publicar en la secció d'anuncis lo de la Plassa de toros; mes d'aquest espectacle, com de tots los que eu dita secció s'anuncihin, direm lo que ns sembli sense tenir en compte mes intessos que 'ls del bé public y sense supeditarnos ó compromisos que no tenim ni hem tingut ni tindrem may.

ATENEO LLIURE DE CATALUNYA. — Com ja anunciarem dias enrera á nostres lectors, l'Ateneo Lliure de Catalunya celebrará aquesta nit una vetllada científica-literaria, ab motiu de la clausura del present curs académich. En ella's donarán á coneixer los últims adelantos relatius á la divisió de la llum eléctrica, corrent la part experimental á càrrech del conegut óptich d'aquesta capital senyor Dalmau y la part de exposició á càrrech del nostre company, y secretari de la Societat, senyor Bartrina. Ademés se tocarán algunas pessas musicals y's llegirán varios treballs literaris per los senyors Angelon, Lasarte (D. Manel), Soler, Roure, Lasarte (D. Joseph M.), Feliu y Codina (D. Joseph) y altres, quals noms no recordém.

Podrán assistir á la vetllada los senyors socis ab sas familias.

NOU PERIÓDICH. — Molt prompte veurá la llum pública en aquesta capital un nou setmanari satirich escrit en catalá, que portará 'l titol de «El Clown».

MORIGERACIÓ DEL POBLE BARCELONÍ. — A pesar de la multitud extraordinaria que durant la verbena de Sant Joan vá invadir los passeigs y 'ls carrers de Barcelona, los agents de l'autoritat no intervingueren en lo menor incident. Entremitj d'aquell bullici no hi hagué un sol desman ni 'l menor sintoma de barallas, lo qual prova l'estat de morigeració del nostre poble; d'aquest poble al qual los moderats li negan los drets polítichs que naixen de la font del Dret natural pretestant, per més que sigui absurdo lo pretest, que no está preparat per esser elevat á la categoria de poble lliure.

SEMPRE 'L MATEIX. — En lo carrer dels Tallers frente la plassa de l'Universitat, á causa de la construcció de las duas casas de la cantonada y del arreglo dels canons pera la conducció d'aigua ó gas s'ha embarassat tant la via pública que's ja un escándol lo tolerar que continuhi en peu cuan menos una de las parets que no te mes objecte que fer nosa á despit de las ordenansas municipals.

¿QUÉ SOM EN AFRICA? — No fa molts dias que vegerem en la Ronda de l'Universitat á dos municipals de caball que portavan pres á un xicot, no sabem per quina causa, pro que no creyém

fos tant grossa per portarlo lligat per lo coll á la cua d'un dels caballs. Ho compendriam si estessem en plena Edat-Mitja y en un poblet prop d'un castell feudal.

MISERIA. — Ahir matí un pobre home que s'estaba en lo plá de la Boqueria, aguantant un pendó de anuncis treatrals, fou víctima d'un accident que'l deixá sense sentit. Inmediatament fou socorregut per un municipal qu'estaba de punt en aquell lloch. Las personas que presenciaren tant trist incident deyan que la causa era la miseria, acert que robustia lo semblant demacrat que presentaba aquell infelis.

PARODIA. — Lo mestre D. Enrich Puig, está composant la música d'una sarsuela que's titulara *El salto del borrego*, parodia de la que s'ha estrenat en Madrid en l'última temporada cómica ab lo titol de *El salto del pasiego*. Lo teatre del Tivoli es lo destinat pera dar á coneixer aquesta nova producció.

PÉRDUA SENSIBLE. — Ha deixat d'existir en Vilanova y Geltrú la mare del nostre particular amich Joseph Sábata, conseqüent demócrata qu'ha prestat senyalats serveys á la causa federalista. Li desitjem resignació pera suportar tant sensible pérdua y l'acompanyem en lo just dolor que deu experimentar en aquestos moments.

VERBENA DE SANT JOAN. — La verbena de Sant Joan ha estat aquest any animadissima. Lo aspecte que presentaban la Rambla en tota sa extensió, la Plassa de Catalunya y 'l Passeig de Gracia era cap de posar de bon humor al home mes donat á la melancolia. Per tots los punts qu'hem indicat la concurrencia era extraordinaria essent casi impossible transitarhi á certas horas de la nit. Los cafés tant de la Rambla del Centro com de la de Canaletas, las cervecerías de la Plassa de Catalunya y 'ls cafés del Passeig de Gracia, estaban tant invadits com lo Circo Ecuestre, lo Pabelló de la Plassa de Catalunya, lo Bon Retiro, lo Prat Catalá, lo Tivoli y 'l Teatro Espanyol. Eran molts los jardins del Ensanche qu'estaban il·luminats ab fanalets de colors, los mes capritxosos y en no pochis se disparaban ramellets de fochs artificials que contribuían á la major animació de la nit. En molts carrers y plassas de la ciutat vella y de la nova se continuá la costum de fer y saltar fochs. Com á complement de la verbena, eran molts las músicas que transcurrían pe 'ls carrers mes céntrichs. No sabem que hi hagi hagut que lamentar cap accident sensible.

ACTIVITAT LAUDABLE. — No una, sino tres personas foren detingudas com autors presumptos del atentat que hi hagué l'altre dia en la montanya de Montjuich. Aquestas detencions se deuben, segons sembla, á la activitat del governador civil senyor Olalde. Siga qui vulga, lo fet es que's tracta de que aquest delicté no quedi impune, y aixis com quan hi ha incuria per perseguir als delincuentes no escassejem las censuras, are que's nota alguna activitat, no hem de negar un aplauso. ¡Que duri, que duri!

DEBUT DE Mlle. IDA WASHINGTON. — En lo Circo Ecuestre quals treballs dirigeixen ab tant acert los senyor Alegria y Chiesi, debutá avans d'ahir á la nit Mlle. Ida Washington, executant difícils treballs d'equilibri y destresa á sobre un fil-ferro fluix qu'agradaren molt al públich que ab sos aplausos per quatre vegadas la feu sortir á l'arena.

LO CONCERT DEL TIVOLI. — Ahir doná lo quint concert d'enguany la societat coral «Euterpe» baix un escullit programa, compost de las mellors pessas del repertori Clavé. Lo Tivoli estava plé de gom á gom com no podia menos d'esser, dada la festivitiat y lo programa. Totes las pessas foren magistralment cantadas, fentnos recordar aquellas festivals que En Clavé sabia organitzar y sols Barcelona tingué l'orgull de sentir.

Se feren repetir «El Chinito» y l'«Arre moreu!» havent produhit molt bon efecte entre la concurrencia la popular «Verbena», també fou molt aplaudit lo coro descriptiu «Pel Juuy la fals al puny» executat com no sempre s'acostuma.

Un incident ocorregué digne de censura. Cert tipo que tal vegada's creya qu'era á la plassa de toros, ahont los majors escándols son tolerats per la costum, al repetir-se l'«Arre moreu!» s'aixecá gesticulant com un esperitat, produhin certa indignació en lo públich que no sabia avenirse de la imperturbable serenitat dels polissons que al costat del indicat subjecte miraban tranquils las mostras de desaprobació.

Y ja que hi som no acabarem lo suelto sens pregar á lo públich que assisteix á los concerts que's deixi de cremar certas figurotas de paper que no mereixen tal atenció.

CASAS DE SOCORRO. — En las casas de Socorro foren ahir socorreguts: una dona que tenia una ferida en lo front, un home que á mes de lesions en la cara, estaba ferit en lo pómulo y un noy ferit en la ceya del ull esquer.

JUNTA D'ASSOCIATS. — Ab assistencia de onse regidors y tretse associats vá reunir-se lo dilluns en lo saló de Cent de la Casa de la Ciutat, la Junta Municipal. En ella fou aprobat per majoria de vots lo dictámen que per nivellar los pressupostos del próxim any económic presentá la comissió especial que anteriorment s'havia nombrat. En lo pressupost de gastos s'han rebaixat 30,000 pessetas en lo capitol de calamitats públicas; 125,000 en la cantitat consignada per aixecar dos escolas en los terrenos de la ex-ciudadela; 50,000 de las obras del parque y 100,000 en lo capitol d'imprevisos. Se cubreix lo déficit de 1.449,000 pessetas organisant la recaudació en lo matadero de tocinos á rahó de 30 céntims per kilo, lo qual se calcula que produhirá 100,000 pessetas; augmentant la partida per la venta de solars en lo passeig de San Joan y ex-ciudadela fins á 100,000 pessetas; consignant 94,000 pessetas per rahó dels permissos y fullas que's despatxan per la administració de consums per embargs, desembargs, traslados, transports y de-

posits domèstichs, y que per la venta de 300 plomas d' aigua de Moncada se continúhi la cantitat de 450,000 pessetas, aixís com 400,000 més per la venta de 200 plomas elevadas á major altura. Aqueixas cantitats donan la suma total de 1.449,000, ó siga la á que ascendia lo déficit. La sessió, com veuen nostres lectors fou important y no 'ns refugim de dedicarli algunas ratllas.

FESTA MAJOR DEL PONT DE VILOMARA.—Ab verdadera satisfacció hem llejít lo programa que se 'ns ha remés, escrit en catalá, de las festas que la societat Juvenil del Pont de Vilomara (Manresa) celebrarà los dias 24 y 25 del mes que vé. Dihém que l' hem llejít ab satisfacció perque no solsament está escrit en llengua catalana sinó que anuncia una serie d' experiments científichs, lo qual revela l' esperit de progrés que anima á la Societat Juvenil. Lo programa es lo següent:

Dia 24.—A la tarde la orquesta dels Muxins de Sabadell anunciarà lo començament de la festa; se dispararan petits trons sobre un diposit de aigua, sense usar pólvora ni dinamita, sinó valentse d' una barreija dels gasos hidrógeno y oxígeno que produhirán la explosió; á la nit gran passada ab atxas, saludo al alcalde y obertura del gran ball de nit, lo qual tindrà lloch en una sala nova, elegantment adornada y alfombrada, que estarà iluminada per tres grans llums eléctricas Suiss que donarán una claró igual á la de 500 llántias Carcel: En lo circuit de cada una de las llums Suiss hi haurà una llum Serrin, ab son corresponent conmutador, á fi de que tots los concurrents pogan presenciar l' acte de cambiar l' arch voltajedor de una llum á l' altre corresponent. Alimentarán las llums eléctricas tres màquinas Gramme que serán mogudas per forsa hidràulica tramesa per cables ó cordas de canem de la fabrica de D. Mariano Regordosa.

Dia 25.—A las nou del matí y á las tres de la tarde funció religiosa; á las quatre, ball de tarde en la saladel dia anterior; á dos quarts de nou, elevació d' un glòbo aereostàtich, passada ab atxas, com en lo vespre anterior y ball de nit. Estarán presents en la sala del ball un microscopi que augmentarà 650 vegadas, ab lo qual se podran observar exemplars de *filoxera*, *triquinas* etc.; un teléfono del sistema Graham y lo fonógrafo d' Edison. La Societat Juvenil se pot ben vanagloriar de haber fet lo millor programa de festa major que darse pugá.

SECCIÓ DE FONDO.

L' ERUPCIÓ DEL ETNA.

II.

Lo cràter de nova formació del costat de Biancavilla, s' ha obert á una altura de 2650 metros y se dirigeix en direcció de dalt á baix trobantse en son limit inferior á un nivell de 2500 metros. L' obertura agafa poch mes ó menos la ex-

tensió d' un kilómetro y per ella s' ha verificat un derramament de lava que ha alcansat la llargaria d' una mica mes de 2 kilòmetros ab una amplaria d' uns 400 metros.

En la part superior de la obertura, y en un tros comprés entre 2400 y 2650 metros d' elevació, s' han presentat profundas cavernositats que constituheixen las bocas eruptivas y que son de forma elipsoidal, de contorns desiguals y parets anfructuosas; tenen un diámetro que varia entre 4 y 15 metros y son en número de 8, de las quals n' hi ha 7 de obertas y una en que l' explosió de la lava va produhir l' elevació del terreno y son fraccionament, pero quedant las esquerdas obstruidas per la mateixa lava.

Al eixir de las bocas eruptivas, la lava, en aquellas elevadas regions cobertas per una capa de neu d' una espessor de 2 á 4 metros, degué obrirse pas al través d' ella, lluytant lo foch ab lo gel. Una part de la neu passá instantáneament al estat de vapor y es lo que vejerem, en l' article anterior, condensat en forma de núvol en lo cim de la montanya al principi de l' erupció; un' altre gran part passá al estat liquit y la gran massa d' aigua resultant, se precipitá montanya avall en torrents tumultuosos, per los llits naturals que trobá formats per las arenas y escorias de procedencia volcànica, arribant fins á la regió dels boscos.

La corrent de lava al baixar prengué una direcció entre la ciutat d' Aderno y Biancavilla, pero á poca distancia de son origen trobá tres turons alineats, que son cràters d' antigas erupcions, coneguts ab lo nom de turons de la *Gruta dels Archs*. Al trovar lo primer, se acumulá la lava, engrossant sa massa poch a poch, fins y á tant que elevantse sobre l' nivell de la cavitat crateriforme, s' abocá á dins d' ella, l' ompli y vessant per l' altre costat continuá baixant montanya avall, bifurcantse en dos ramals, l' un dels quals prengué la direcció de Biancavilla y l' altre la d' Aderno; mes, habent cessat ja l' erupció per aquesta part, al cap d' un dia y mitj, se detingueren á curta distancia, trobantse sos últims limits á una altura de 2000 metros.

Quan cessá l' erupció per aquest costat, lo gran cràter central del Etna continuaba vomitant son vapor blanch y lo cràter del altre vertent, ó siga de Randazzo, prengué nou increment. Una columna de fum negre s' escapaba per aquest cràter elevantse en espiral y pujaba magestuosament al costat de la blanca del cràter central ó Mongibello; prest alcansá la regió dels núvols, ahont lo vent siroco la vá desviar de sa direcció y prenent la forma de cirro gegantesch s' extengué per l' aire á una distancia indeterminada.

Presenta l' aparato eruptiu del costat de Randazzo: en la part mes alta, un cono que s' ha elevat en forma de montanya y es lo que escupia ab gran impetu turbonadas d' arena y cendra y una metralla imponent d' escorias y masses incandescentes; rodolaban la pedras mon-

tanya avall, mentres que las materias mes ténues quedaban en suspensió en l' admósfera, formant una boyra espessa y tenebrosa.

A un nivell mes inferior se presentaren las bocas eruptivas, situadas entre l' *Monte Nero* y lo *Monte Timpa Rossa* (dos antichs cràters).

Forman aquestas bocas dos grupos distints: un superior, en la plataforma que hi há entre las duas montanyas citadas y un altre inferior, un trosset mes avall. La plataforma que correspon al grupo superior estava atravesada per projeccions de lava que tenian son origen en las bocas eruptivas, que son en número de 7 y forman un semicírcol al voltant d' un centro que representaba lo naixement del riu de lava, puig que á n' aquell punt confluan los materials que cada boca vessaba ab abundancia. Aquesta serie de rius parcials que s' unian pera formar lo gran riu de lava presentaban la forma d' altres tans triánguls escalenos de llum blanca que destacaba sobre l' fondo obscur del terreno, y que s' abocaban per un plano inclinat anantse á juntar en un alvéo de parets de escorias incandescentes, pero d' un color menos viu que el de la lava qu' entr' ellas corria. En lo cim d' aquest plano inclinat s' hi veyan las bocas eruptivas, d' ahont exia rebullint la lava ab convulsions continuas, com continuo era lo retronar dels ruidos subterranis causats per la lava al pujar á son punt de sortida.

Totas aquestas bocas constituheixen un sol grupo situat en la plataforma descrita y á una altura de uns 1950 metros, y s' troba un xich distant d' un altre grupo mes important situat en la mateixa línia pero á un nivell mes baix, en una vall anomenada *Plá de las Colomas*.

Aquest altre grupo está format per un número inmens de bocas eruptivas disposadas en línia recta, com la botonadura d' un vestit, y d' ellas eixia la lava ab tanta abundancia, que la enérgica activitat de las bocas del primer grupo semblava un joch de noys al costat de las de aquest altre, qu' era l' centro de major activitat de l' erupció.

La lava que ha sortit pe l' cràter de aquesta vertent de montanya degué omplir en primer lloch una vall estreta y profunda formada pe l' contacte de la muralla de lava de l' erupció de 1874 ab l' altre muralla de l' erupció de 1646; quan hagué omplert la vall, seguí son curs per la *Sciambra di Luca*, cobri las que portan per nom lo de *Cagale dei Germanelli*; d' aquí y torsant de direcció, va cremar y carbonisar alguns millers de pins y faigs del bosch de *Collebasso*; següent despres per los terrenos coneguts per *Mandria y Guardiola* s' obocá en l' alvéo del torrent *Pisciario* y, ab una velocitat de 4 ó 5 metros per minut en la vall superior, qu' es molt inclinada, y de 2 metros primer y 1 metro despres, en la vall inferior qu' es molt mes plana, seguí torrent avall, com si fos aigua, recorrent las sevas tortuositats que forman una doble curva, y en la nit

del 29 de Maig comparegué devant del pont *Passo Pisciaro*, construït sobre la carretera Nacional, que posa en comunicació a Randazzo ab Castiglione. En tres dies, desde 'l 26 de Maig al 29, la lava recorregué desde son punt d' origen mes de 10 kilòmetres, arribant a las 8 de la nit d' aquest últim dia a tocar lo pont de *Passo Pisciaro*. Aquest estava plé d' espectadors qu' habian acudit dels dos territoris de Randazzo y Castiglione; s'acostava 'l moment crítich y una veu de la forsa pública, qu' estava allí per impedir desordres, intimá la separació dels Castiglionesos per un costat y 'ls de Randazzo per l' altre; los habitants dels dos territoris se vejeran precisats a retirar-se al devant de l' invasió imminent del riu de lava, y conmoguts y ab las llàgrimas als ulls, després de darse fortas estretas de mans, s' allunyaren cada qual per son costat.

Als poch moments la lava cegaba l' ull del pont y aquest, que per aquest motiu quedá en cert modo consolidat, resistí per un cuan temps l' ímpetu de la corrent de lava, mes aquesta s' anava engrossant continuament y com una montanya que caminant esclafa un pigmeo, aixís ella triturá 'l pont, del que avuy dia no'n queda mes que 'l recort. Los habitants de Castiglione y Randazzo que jamay habian pogut avenir-se pera senyalar los confins de sos respectius territoris, puig que 'ls uns volian que fos lo límit un costat de torrent y 'ls altres volian que fos l' altre, are tenen ben marcadas sas fronteras per una elevada barrera de lava.

Habent passat lo pont *Passo Pisciaro*, seguí avansant la lava y ha arribat fins a un kilòmetre del riu Alcántara; presenta en aquest punt l' amplaria de prop d' un kilòmetre, habentne recorregut 11 desde son origen.

Tals son los fenómenos qu' ha presentat l' erupció actual del Etna, un dels espectacles mes imponents de la naturalesa. Los efectes combinats de la vivíssima llum que dels cràters emanaba, dels rius de foc despenyant-se per la montanya, de las proyeccions de las masses incandescentes que describint enòrmes paràbolas solcaban l' aire, de la llum que s' reflectaba al llarch de la boyra de cendra, de las explosions subterràneas succehint-se ab intermitencias, eran tant maravillosos que mes que realitat se creyan engany dels sentits. En l' apogeo de l' erupció, semblava l' Etna un gegantesch obús de que s' servia la terra pera trabar una tremenda lluyta ab lo cel.

Un reputat catalanista nos ha favoregut ab lo següent article, que publicuem ab lo major gust.

ATENTAT CONTRA L' ART.

PROJECTE DE DEMOLICIÓ DE S. PAU DEL CAMP.

A Barcelona sembla que 'ns haguém begut el cervell. Aixís com tots los pobles il·lustrats posan un cuidado especial

en conservar fins los mes petits detalls de sos monuments y gastan quantiosos capitals en restaurar los que s' arruinan, per poderlos ensenyar als estrangers que atrets per ells visitan el país, nosaltres al revés, sembla que tinguém empenyo en destruir lo poch que 'ns queda, com si fossem borts de nacionalitat ó estiguéssim despossehits de tot sentiment artístich.

Dihém aixó, porque, segons estém informat, se tracta actualment en certs círculs d' aterrar la iglesia y claustre de Sant Pau del Camp, que son sens dubte una página artística de gran valor, com no 'ns ne quedan gayres. Y tot, per qué? Segons se 'ns ha dit, es lo Sr. Rector d' aquella parroquia qui mes decidit se mostra a procurar la desaparició del actual monument, ab la dèria de fer una iglesia nova, que no creyém que la necessita aquella barriada, y per altra part un carrer, que s' projecta obrir en los terrenes avuy ocupats pel quartel, haurá de menjar-se 'l magnífich claustre bisanti, si persisteixen los autors del projecte en no decantar una mica lo trassat de la nova via.

Are porque s' veja que no hi há cap rahó, ni sisquera excusa, per defensar la demolició que s' intenta, preguntém: ¿Té necessitat aquell barri d' una iglesia mes espayosa? Ja hém dit que nó; ¿hi guanyaria res l' art en destruir lo temple d' are per ferne un altre? no, sinó que hi perdria ab tota evidència; fins suposant la necessitat d' una iglesia nova, ¿hauria de aixecarse justament en los terrenes de la actual? encara menos; ¿es precisió per fi que un carrer que s' obra novament haja de passar vint pams mes ensá ó mes enllá? no ho es; donchs res de aixó es necessari ni ningú hi guanya res ab la realisació del projecte, ¿a qué vé l' idea de fer perdre al art una joia de tant preu? Que 'ns dispensin lo Sr. Rector y 'ls Srs. qu' han projectat lo nou carrer, pero tot vé de que ni lo un ni 'ls altres saben (ó al menos no solen saber) lo que s, lo que val, lo que representa el monument de Sant Pau.

Ofegat l' antich claustre dins d' un quartel y amagada la fatxada darrera una paret que la priva de tota vista, no es estrany que molts ignoren lo que haurian de saber, ja que en aquet país se llegeix tan poch que no haurán arribat a sas mans los llibres d' en Piferrer y d' en Pi y Margall ni 'ls molts altres que tractan de la válua de aquell monument; pero aquesta ignorancia que pot servir de disculpa per alguns, no ho pot servir per lo citat Sr. Rector, porque aquest té obligació de conèixer lo edifici que li está confiat y de vetllar mes que ningú per la seva conservació. Ab aixó, a fi de que avants de tirar endevant sos intents vejan bé lo que s' proposan y porque no pujan, ni 'l Sr. Rector ni ningú mes, alegar ignorancia de lo que haurian de saber millor que nosaltres, els hi transcriurem lo que 'n diuen l' inolvidable Piferrer y l' conciensut Pi y Margall, qual autorizada veu respectarán sens dubte. Diu lo primer:

«Aquest monument es un dels més richs joyells de nostra patria, no porque hi vejem delicadesa en los treballats, ni sun-

tuositat y grandesa en lo conjunt, sino porque es un tipo, una iglesia pura bisantina de la segona época, un d' aquells santuaris de que apenes quedan vestigis en la nostra terra. Separém per un moment les modernes obres que cobrexen part de la antiga; derribém en nostra imaginació aquella paret que 'ns priva de la meytat de la fatxada; despullem a l' iglesia d' en Jofre de tanta escrecencia y afegió com sobre ella han acumulat l' ignorancia dels homes y 'l decurs dels sigles; posémla, com en los primitius temps, en mitj d' un camp, y certament gosarém de la vista no gayre comuna d' un temple d' aquells sigles.»

Parlant de la portalada, s' expresa aixís:

«Lo símbol es son únich adorno, el símbol qu' imposa y no aclara, el símbol qu' ompla de cert sagrat temor l' infantesa dels homes y dels pobles. Una má misteriosa y aislada y senyala en lo centre ab dos dits; una filera de pexos, estrelles, formes capritxoses, y caps humans guarnexen la part superior del arch, y al demunt y en los extrems un lleó, un bou, un ángel y un águila simbolisan los quatre evangelistes. Orla l' ample dintell una entrebancada inscripció llatina, qual principal sentit crida als fidels a entrar en aquell camí y porta del Senyor; pero están tan estranyament enlassadas l' una ab l' altra les lletres, que a primera vista el més entés creuria que son un adorno que segueix los cayres de la llosa.»

Y diu, al parlar del claustre:

«Son caràcter general es árabe, pero sa solidés, sa poca elevació en l' obertura dels archs té quelcom d' egípci, quelcom d' eixes obres que 'ns recorda l' historia y quals proporcions la tradició y l' obscuretat aumentan. Recórriñse ab deteniment tots los capitells de tanta columneta com s' hi acobla de dos en dos per sostenir l' obra; no pot donarse major originalitat; los uns figuran un ayros cistell, del qual en alguns altres sobriuen capritxosos fullatjes; los altres contenen animals estranys y jamay vistos, pero tot treballat toscament, com si portés estampada la barbarie d' aquells temps. No obstant, alguna columneta s' hi veu que per la gracia y diligencia del treballat de la base y per lo ayros dels capitells bé podría figurar al costat de la més delicada forma romana.»

A tot lo qual afegirém lo que escriu en Pi y Margall en son tomo «Cataluña»:

«¿Qué dirém al veure menyspreuada aquella antiga fatxada bisantina, unica página complerta de l' arquitectura d' aquells temps?... Mirém son primer cos com a punt principal y junt ab los tres archs semicirculars que corren entre sos costats, les dos sapades finestres que sobre ell s' aixecan a dreta y esquerra, l' entallat rosetó que s' obra entre una y altra baxant perpendicular a la portada; la fatxada se 'ns presentarà com un pensament complert, acabat, hont no hi falta un adorno ni hi sobra una pedra.»

Y acaba, parlant del claustre:

«Bellíssim es per cert l' aspecte d' aquest

claustre quasi quadrat. No sé si es just l'entusiasme que m'produí esta bella part del nostre temple; pero al examinarlo en conjunt, al compararlo ab creacions de sa mateixa época, me sembla veure al sigle XII, de que probablement deu ser lo claustre, donant un pas de gegant.»

Després de lo que acabem de copiar, ¿qué podriam dir en defensa del monument de Sant Pau? Altres autors podriam citar si ho creyessem necessari; mes per are ens basta lo trascrit per donar forsa á nostras rahons.

Llegéixin ab detenció los mal aconsellats projectistes tot lo qu'acabem d'escriure, dónguin una mirada á lo que volen destruir, y á bon segur que, no guiantlos cap interés mesquí y mirant pel bon nom de la ciutat, desistirán de sos propòsits actuals, modificantlos de manera que ni l'art ni Barcelona hi perdin res y que hi guanyi la barriada de Sant Pau en importancia y embelliment. Nosaltres aplaudirém sempre tot lo que tendexi á millorar la ciutat y molt especialment aquells barris més descuydats per ser més pobres. Per axó demaném la conservació del important monument y proposém que ja que ha de desaparèixer dins poch temps lo quartel que 'l té ofegat, s'obri 'l carrer que 's projecta, pero no sols respectant lo claustre (cosa fàcil si 's decanta uns quants pams la via) sino realçant l'importancia de la fatxada que podria donar al mateix carrer. D'aquest modo podria realitzar-se lo somni d'en Pi y Margall y en Piferrer, de dexar l'obra artística aislada y en condicions de ser apreciada per tothom, sense perjudicar los interessos de ningú, sino al contrari, afavorint á tot lo vehinat.

Pero, per si la nostra veu no fos atesa ni tampoch la dels ilustres escriptors qu'hem mencionat en nostra ajuda, doném lo crit d'alerta, á fi de que defensen aquella joia d'art de l'amenassa que té á sobre, als artistes, als arqueòlechs, als historiadors, á tot aquell que 's diga catalanista, recordant als uns la bellesa de l'obra, als altres l'estudi á que 'ls crida cada pedra, als altres los recorts que ses parets evocan, á tots la conveniencia de la conservació y la memoria de que, com diu en Piferrer, es allí hont primer ha escoltat Barcelona los ressons de la moderna filosofia, hont primer s'han explicat los càlculs del gran Newton y hont més clar que enloch s'ha demostrat lo sistema del immortal Copèrnich.

Barcelona Juny 1879.

Sembla que Mr. Bismarch está amohinat perque no sap com arreglar la administració Egípcia, y diuen que vol reuir á las nacions europeas per parlarne y veurer si s trova, entre tots, un medi per organitzar allí una administració regular. Casi no podem creurer aquesta noticia. En Bismarch sembla home de talent y coneixements y creguin que te noticia de tot lo que hi ha de important á Europa, y sent aixís seria molt estrany que no se l'hi hagués ocorregut que Es-

panya té tot lo necessari per montar, en 5 minuts, la administració de mitj mon. Aquí hi trobará ministres de tots los rams, directors, inspectors, jefes de departament, de secció, de negociat y de mesa, oficials desde primers fins á centéssims, auxiliars, supernumeraris, escribes, meritoris, temporers, agregats, conserjes, porters, agutsils, recaders, escombrariares; hi ha generals, capitans y oficials de totas las armas é instituts; hi ha bisbes, canonjes, rectors y capellans de totas menas; magistrats, jutjes, y fiscals de tota especie; inginyers de tots los rams susceptibles de ser inginyats un dia ó altre, perits per tot lo que puga arribar á ser peritable, agents per cobros, embargs y execucions de tota mena, y, en fi, personal per fer y desfer tot lo que humanament siga imaginable. Y no parlem pas dels que necesitem per lo nostre servey de casa, sino dels que estan sense feina y disposats á administrar cualsevol hisenda dels altres, que son á cents y á mils; y no 's pensi que sigan llechs, ni mancos, ni aprenents, puig que tots tenen llarga práctica y han demostrat lo seu zel é inteligencia (com consta en las sevas libretas de despatj) en los serveys respectius, y tots han contribuít, ab la seva laboriositat, ciencia y moralitat, á portar aquesta ditxosa nació al camí de la prosperitat, benestar y grandesa en que, segons diuen los nostres homens del govern actual, nos trovem abuy dia.

Aixís es, que ns estranya que, sabent aixó en Bismarch, no hagi pensat en enviar á buscar aquí un surtit complet de administradors grans y xichs, de totas las menas que necesites, portarlos á Egipte y encararlos la administració de aquell pais y de aquella gent, deixant al seu propi cuidado y esperiencia, que ells mateixos la organisessin y arreglessin com milló 'ls semblés. De aquesta manera surtia de mal-de-caps; ab quatre dias tot ho tindria arreglat; alló seria una bassa d'oli, y aquell pais entraria tot desseguida en lo camí de la prosperitat, benestar y grandesa, en que ns trovem nosaltres abuy dia. Aixó per éll fora un gran merit, y tindria una nova satisfacció cada dia, cuan en los periodichs de Egipte llegiria unas paraulas egípcias que voldrian dir: tot va bé, molt bé, perfectament bé.

¿Quins mal-de-caps mes ridiculs se buscan los homens de las nacions que se diuen de primer ordre! ¿Y encara 's presumen de homes de talent y tenen á las sevas nacions per adelantadas! A nosaltres no ns succeeix may y sempre anem bé, molt bé, perfectament bé, pel camí de la prosperitat. ¿No es veritat, madrilenyos?

En lo poble de Sant Miquel de Culera se va suicidar lo mestre don Joseph Vergés, per no poguer sofrir per mes temps la miseria y malaltia que li agoviaban. La cara cau de vergonya, al considerar que puga haberhi pobles, que tingan arcaldes com lo de aquest poble, que permetin que un pobre mestre, es á dir, lo

verdader agent del progrés en un país, hagi de suicidarse per no poguer sufrir mes temps lo miseria. Cuan preguntaren á Bismarch, com s'habia arreglat per posar á Prussia al nivell en que 's trova, contestá: Ho dech á ne 'ls mestres. Aquí, cuan nos preguntin, com nos arreglem per anar en detrás, per cremar poblacions, assassinar infamement espanyols, descarregar los fusells sobre un carril, contestarem: deixant morir de fam á ne 'ls mestres y pagant lo que no debem á una classe social, que es la mes enemiga dels pobles, dels liberals, dels carrils, de la llum, de tot lo que per viurer necessitan los pobles; de tot, menos del petroli.

No para aquí lo que debem dir. Lo capellá del poble 's negá á donarhi terra sagrada, no obstant los prechs y las llágrimas de sa esposa y de sos fills tingué de ser enterrat fora del cementiri. Lo capellá es digne del arcalde.

Fora precis acabá ab semblants escándols. Lo que els paga ab diners dels espanyols, es per aquestos; y lo lloch designat per cementiri, té de servir per tots los que moren á Espanya. Nosaltres creyém que lo millor modo de acabar ab aquestas preocupacions es prescindir de la significació d'aquesta paraula *sagrada* y que lo mateix serveix per enterrar un cadavre la terra mullada ab aigua benèita que la mullada ab aigua del cel.

CORRESPONDENCIA

del DIARI CATALA.

Lisboa 18 de Juny.

Comensant avuy las mevas correspondencias per lo «Diari Catala», dech principiar saludant á la redacció y á tots los catalanistas en general, per la manera brillant ab que continuan lo renaixament de la llengua y literatura catalana; caigudas l'any 1714 al acabarse la guerra de successió, y ressucitadas en lo segon ters del sigle XIX per l'entusiasta oda de n Aribau.

Nosaltres, los portugueses, som los vostres germans, tant per la rassa y per la llengua com per la situació geográfica de nostra península. Portugal y Espanya son dugas nacions vehinas y establertas, podém dir, en la mateixa terra, y per lo tant debém ajudarnos mútuament; hem sigut de vegadas enemichs, habém lluytat ab recíproch valor y heroisme, pero avuy debém ser aliats, y debém compendre que 's la mateixa sanch la que corra per nostras venas. Desgraciadament aqueixos dos pobles, apesar d'esser vehins, sembla que viuen molt aislats; mes depressa se sab en Lisboa lo que passa en Sant Petersburgó que lo que passa en Barcelona ó Madrid; del mateix modo que Barcelona ó Madrid coneixen millor ó mes depressa la política de Berlin ó de Viena, que lo que succeeix á Lisboa.

Hem de treballar tots pera aproximar als dos pobles de la península ibérica, sens que per aixó pretenguem ni aprobém la seva unió.

Nosaltres, los portugueses, volém la autonomia de la nostra patria; volém una aliansa ab la Espanya, mes de cap manera ajuntar las nacions. Los mateixos republicans federales, que aboguém per l'autonomia de Portugal, ó volém una federació dels pobles lla-

tins, volém conservar Portugal, com unitat, al costat d' Espanya, de Fransa y d' Italia.

Com ja deuen saber los lectors del «Diari Catalá», habém tingut últimament una mudansa ministerial. Lo ministeri *regenerador*, presidit per Fontes, apesar de tenir majoria en las duas Cámaras, va presentar la dimissió, y siguié substituït per un ministeri sortit del partit *progressista*, baix la presidencia del senyor Anselm Braamcamp.

Lo nou ministeri está constituït en la següent forma:

Anselm Braamcamp, president de ministres y ministre de Negocis extranjers;

Lluçia de Castro, ministre d' Estat;

Adriá Mochado, ministre de Justicia y Religió;

Barros Gomes, ministre d' Hisenda;

Marqués de Sabugosa, ministre de Marina y d' Ultramar;

Saraiva de Carvalho, ministre d' Obras públicas;

Abreu y Sousa, ministre de la Guerra.

Aquest ministeri, apesar de titularse *progressista*, es mes reaccionari que l' *regenerador*. Lo partit *progressista* es lo partit del clero. Hi há ademés un tercer partit monarquich, lo *constituyent*, format d' elements heterogéneos, y que may ha estat en lo poder; te per gefes á Diaz Ferreira y Vaz Preto.

Per fer veurer l' esperit retrógrado del actual ministeri, basta dir que Barros Gomes, ministre d' Hisenda, fou un dels principals d' una comissió organissadora de peregrinacions á Lourdes, y que Saraiva de Carvalho, ministre d' Obras públicas, es editor de las *Horas Mariannas*, obra religiosa, que la Academia real de Ciencias de Lisboa, apesar d' ésser una corporació reaccionaria, va jutjar que era indigne d' ésser publicada.

Lo dia que lo nou ministeri se presentá en las Cámaras, la majoria li doná un vot de desconfiansa: en vista d' aixó lo ministeri va proposar la dissolució del parlament.

Aquí estém comensant los treballs pera las novas eleccions. Los republicans federals que presentarem per Lisboa dos candidats en las últimas eleccions, intentém are presentarne tres ó quatre y alguns altres per las provincias.

L' atenció pública se fiesa en l' arribada de Serpa Pinto, explorador portugués, de retorn de son atrevit viatge al interior del Africa. En la próxima correspondencia nos ocuparem d' aquest assumpto.—B.

NOTICIAS D' ESPANYA.

MADRID, 23 de Juny.—De la Correspondencia:

—Es possible que á fi de mes deixi de publicarse algun dels 11 periódichs democrátichs que vehuen la llum en Madrid.

—Probablement lo diumenge vinent passarán lo dia junts en una preciosa casa del Escorial, los Srs. Cánovas del Castillo, Sagasta y Castelar.

—L' associació de propietaris de Barcelona ha demanat á las Corts que 's prorogui lo plasso pera la redempció de censos, que fineix lo dia 11 de juliol, y algunas aclaracions de molt interés.

—Lo número del «Diario de Huesca» corresponent al dia 19 ha sigut denunciat, y sequestrada sa edició avans de publicarse, y quan solsament estaban impresas la meitat de sas planas, segons anuncia un suplement á dit diari qu' habem rebut avuy.

—Han eixit dret á Roma los opositors

agraciats per lo tribunal, pera ocupar las vacants de pensionats, en la Academia de Bellas-arts espanyolas en la capital d' Italia, D. Manel Ramirez y D. Eugeni Oliva, que van á estudiar pintura histórica, y D. Torcuat Tasso, pera escultura.

PALMA 22, Juny.—Lo dia 16 del actual fou trobat mort un home, vora del lloch de S. Llorens, terme municipal de Manacor y punt denominat *Sementer de la Real*. Representa la edat de uns 60 anys, y per l' estat en que 's trová lo cadaver no pogué coneixers qui era. Del reconeixement practicat últimament pel cos facultatiu en presencia de las autoritats resulta que dit home havia mort de mort natural.

—Los artistas que, baix la direcció de D. Gervasi Roca, componen la companyia dramática catalana que ha de debutar avuy en lo Teatro Circo Balear, son los següents:

Sras. Concepció Pallardó, Julia Lázaro, Joana Deninon y Esperansa Ripa, y los Senyors Gervasi Roca, Carlos Girbal, Joseph Nieto, Emili Graells, Rafel Gomila, Jaume Martí, Francisco Comas, Ricard Reig y Joan Aguilar.

Entre lo repertori modern se escullirán las obras que hagin obtingut millor ecsit.

Se posarán en escena, entre las trenta funcions que 's proposa dar l' empresa las aplaudidas comedias catalanas: «Un full de paper,» «Las donas,» «Un manresá de l' any vuit,» «Senyora y Majora,» «De Nadal á Sant Esteve,» «La fals ó lo cap de colla,» «Las Modas» y altres.

—A las 6 del dia 20 va fondejar en la bahia lo vapor inglés encarregat de la colocació del cable telegráfic entre Ibiza y Mallorca.

—Lo *Anunciador* dona algunas noticias sobre lo ocorregut en lo Col·legi Palmerá, qual director celebrá lo diumenje passat per primera vegada lo sacrifici de la missa. Entre la multitud de regalos ab que fou obsequiat lo jóve capellá hi havia una plata plena de melindros, del que 'n Mallorca se 'n diuhen *cuartos*, que contenian substancias venenosas, puig los que 'n menjaren desseguida experimentaren mal de cap y vómits. S' ignora la procedencia de tals melindros, y l' autoritat intervé en l' assumpto.

—El *Diario de Palma*; «Continúa la publicació del «Diccionari Mallorquí Castellá» per un mallorquí, aficionat á sa seva llengua, ab col·laboració de vários literats entesos y cultivadors de s' idioma de sa seva patria.» L' última entrega arriba fins la paraula *Cobérbo*.

SECCIÓ OFICIAL.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA.

Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aqueixa administració principal per falta de franqueig en el dia de ahir.

Número 338. D. Lluís Blazquez, Carmena.—340. Lluís M. Parrella, Barcelona.—341.—Senyors Palet germans, id.—342. Pere Campo, Pila.—343. Salvador Nogués, Caldas de Montbuy.—344. Segismont Puig, id.—345. Don Ramon Pallerola, Solsona.—346. Anton Cantos, Agost.—347. Joseph Barberá, Tarragona.—348. Pau Esset, Valencia.—350. Estéba Garrell (tarjeta postal), Granollers.—351. Enrich Murtra (tarjeta postal), Gerona.—352. Carme Garcia, id.—353. Hilari Rivero y Sandoval, Pagsanjuan (Filipinas).—354. Bernardo Bech, Santiago (Chile).—355. Senyor Coronel de la Guardia Civil, Manila.—356. Bartolomé Mas, idem.—357. Mariano Fer-

nandez, id.—358. Anton Romeu, id.—359. Ignaci Masaguer, idem.—360. Joseph Manterola, sense direcció.

Barcelona 21 de Juny de 1879.—L' administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA.

Acordat per l' Ajuntament de ma Presidencia en Consistori del dia 20 dels corrents treurer á pública subasta l' arrendo per tres anys economichs las barracas de refresco de la Plassa de Santa Maria, Plassa del Beato Oriol, Rambla de Estudis y Plassa de Sant Just, se anuncia que dit acte tindrà llech en aquestas Casas Consistorials á las 12 y 1/2 de la tarde del dia 30 del corrent mes, ab arreglo al plech de condicions que 's trova de manifest en lo Negociat 1.º de la Secretaria, debent los licitadors presentar sas proposicions en plechs tancats que ajustats al següent modelo, se depositaran en la caixa destinada al efecte, en lo citat Negociat fins mitja hora avans de la anunciada y obrintse licitació á la plana entre los firmants de las proposicions que resultin iguals.

Barcelona 23 de Juny de 1879.—L' arcalde constitucional.—Enrich de Duran.

MODELO DE PROPOSICION.—L' infrascrit vehi de

habitant en lo carrer de n.º pis ben enterat del plech de condicions per l' arrendo en pública subasta de varias barracas de refresco, propietat del Municipi durant los anys economichs de 1879 á 80 de 80 á 81 de 81 á 82 s' obliga á cumplir aquellas en totas sas parts y ofereix la quantitat de (en lletras) pessetas per la (ó las) que se trova situada en (punt de la que 's desitji arrendar).

Fetxa y firma del proponent.

FERRO-CARRIL DE SARRIÁ Á BARCELONA.

Lo 25 del corrent mes á las quatre de la tarde, tindrà efecte en las Oficinas de la línea la venta en pública subasta de varis materials de dret. Los que desitjen pèndrer part á dit acte, se servirán passar anticipadament á las propias oficinas, ahont se 'ls hi posará de manifest la nota detallada dels efectes que s' enagenan y lo plech de condicions de la subasta.

Barcelona 11 de Juny de 1879.—P. A. de la Junta Directiva.—Lo Secretari, Francisco de P. Serret.

ANUNCIS.

EL IMPENITENTE.

PERIÓDICH

D' INTERESSOS MORAIS Y MATERIAIS.

AVISSOS Y NOTICIAS.

S' publica á Figueras á lo menos una volta per seman al preu de

2 pessetas per trimestre á Figueras, y 2 id. 50 cènts. fora de Figueras.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ, Portella, 1.

J. Reynés

FABRICANT

CARRUATJES DE LUXO.

TALLERS

de Mañeria, Ferreria, Fusteria, Guarnicioné y Pintó.

Carrer de Lauria, 33. Ensanche. BARCELONA.

¡FUMADORS!

demanen en tots los estanchs lo

PAPER JARAMAGO

Aquest paper es lo mes higiènic y pectoral que 's coneix avuy. Despres de molts desvels y de grans sacrificis, presentem al públich lo **PAPER JARAMAGO**, que reunint las propietats de finura, color, consistència y agrado al paladar, està format del such del JARAMAGO, que pertany al género *Armoraciacia* y creix en varias provincias d' Espanya. Eminents metjes de aquesta capital ho han reconegut y certificat, que aventatja en superioritat y eficacia als demés papers pectorals que ab diferents marcas se espendeixen al públich, per la breuetat ab que cura la tos seca, la rònquera ab estinció de la veu, lo mal de garganta y demés afeccions dels òrgans respiratoris. Se recomana eficazment als cantants y oradors que tingan cansada ó debilitada la veu a consecuencia del cant ó de la peroració.

Unich dipòsit en Espanya: Ramon Aymerich,
Sant Pau, n.º 1, cereria.

CONFERENCIAS

DE

MATEMATICAS

Montesion, 7, 1.º

AL LLEO ESPANYOL,

Rambla de Santa Mónica, 8, botiga.

Sent lo fonament del nostre negoci aquell refrá que diu:

Valen mes molts pochos que no pas pochos molts,

treyem las nostras utilitats del molt giro y no del molt benefici; aixis es que 'ls nostres trajes de 10 y 12 duros reuneixen millors condicions d' elegancia y solidés que 'ls de 18 y 20 d' altres establiments. Ab aquest sistema hem posat a envejable altura la nostra sastreria

AL LLEO ESPANYOL. Rambla de Sta Mónica, 8, botiga

<p>JOSEPH Se'n atmeten per aquest diari, Pasatje del Crédit. 1.</p>	<p>CENTRO DE ANUNCIS.</p>	<p>BARRIL y per tots los de Barcelona BARCELONA</p>
--	---	---

LO MILLOR LLIBRE ES LO TEMPS.

Aquest ensenya que tot lo exesivament barato no pot ser ni molt bó ni ben fet. Tot te la seva manera d'esser. Trobem pues que tot lo relativament barato y lo mes bó y ben fet està en la

SABATERIA del carrer del Pi, núm. 12, (devant de un carreró)
titulada **A LA NACIO.**

GALETAS DE VIÑAS.

La nova clase dita **PITILLOS** se recomana molt especialment pera 'l xocolate. De venda en tots los establiments.—Dipòsit, Avinyó, n.º 16.

Primers y únichs **GRANS DEPÓSITS** en sa classe en Espanya

TRASPARENTS

DE

JAUME BOADA.

Rambla de Estudis, 4. **BARCELONA.** Rambla del Centro, 7.

En dits depòsits s' hi trobará la més abundanta colecció que existeix tan a Espanya com a l' estranjer. Conté a més dels del país los dibuixos de totas las fábricas alemanas, los de las millors francesas y los de las belgas.—Gran colecció de Cromos y Fotografias originals, esculhidas en los propis tallers de Alemania, Fransa é Italia.

CANSONS IL-LUSTRADAS

ESCRITAS Y DIBUIXADAS PER

APELES MESTRES,

Y ACOMPANYADAS ALGUNAS D' ELLAS AB MÚSICA ORIGINAL Y AUTOGRAFIADA PER

JOSEPH RODOREDA.

Forma un tomo en octau gran, de mes de 200 páginas, il·lustrat ab cuaranta vinyetas, impressió esmerada, bon paper y adornat ab una cuberta cromolitografiada.

Als restaurants, fondas, colmados, pastisseries, y totas personas de bon gust.

Mantega fresca superior de las principals vaquerias de Alemania y Dinamarca—Carrer Vermell, 4

LA RENAIXENSA

REVISTA CATALANA

DE

Literatura, Ciencias y Arts.

VEU LA LLUM LOS DIAS 10 Y ÚLTIM DE CADA MES, en luttosos quaderns de 56 páginas, edició elzevieriana y magnífich paper.

En «La Renaixensa» colaboran los principals escriptors de nostra literatura.

Cada trimestre reparteix a sos subscriptors un tomo de unas 200 planas, havent ja publicat los següents, corresponents als dos trimestres de aquest any.

DEL MEU TROS,

escenas casulanas de carrer y de mes enfora, per **D. EMILI VILANOVA.**

GALA PLACIDIA,

TRAJEDIA EN 3 ACTES,

de **D. ANGEL GUIMERA.**

«La Renaixensa» se troba en l' any nové de sa publicació.

Se suscriu en las principals llibrerias y en la Administració, Portaferriá, 18, baixos, al preu de **20 rals trimestre.**

PIANOS

RAYNARD Y MASERAS.

PREMIATS AB MEDALLA EN LA EXPOSICIÓN UNIVERSAL DE PARÍS EN 1878.

FABRICA Y DESPACH:

Carrer de San Bertran, núm. 14.

En dita fábrica hi trobaran un gran assortiment de pianos y armoniums a preus molt reduits, de construcció sólida y garantida.

14, Carrer de San Bertran, 14.

L' AURENETA,

REVISTA CATALANA

QUE 'S PUBLICA A BUENOS AIRES

TOTS LOS DIUMENJES.

Unich punt en Catalunya hont s' admeten subscripcions,

TEIXIDÓ Y PARERA,

6, Pi, 6. Barcelona.

CONSULTAS

SOBRE

PROCEDIMENTS AGRÍCOLS.

DIRECCIÓ DE LA **GACETA UNIVERSAL**, EN BARCELONA,
carrer del Hostal del Sol, 11, pis primer.

Se reben consultes tots los dias no festius, de 9 á 12 del dematí.

OBRAS. **IMPRESIONTA** ANUNCIOS.
PERIÓDICHS. TALONARIS. FACTURAS. CIRCULARS. ETIQUETAS.

IMPRESIONS

DE LUXO

ECONOMICAS

DE **L. DOMENECH.**

BASEA, 30,

BARCELONA.

IMPRESIONS

DE LUXO

ECONOMICAS

FOTOGRAFIADE **JOAN MARTÍ.**

Carrer de Escudillers, 39, baixos, BARCELONA.

SECCIÓ TELEGRÁFICA**EXTRACTE DE TELÉGRAMAS**

DELS PERIÓDICHS D' AHIR.

PARIS, 23 Juny.—La escuadra francesa anirà á Salamina solsament per fer las evolucions y 'ls exercicis de costum.

Lo bonapartista M. Janvier de la Motte, fill, se ha fet inscriurer en lo grupo de la unió republicana.

TELÉGRAMAS

DE LA PREMPA ESTRANJERA.

VERSALLES, 22 Juny.—Avuy han comensat las festas del 111 aniversari del naixement d' Hoche. La solemnitat ha sigut anunciada, aquest matí, per numerosas salvas d' artilleria, distribuintse, després, socorros entre 'ls indigents. A la una de la tarde s' han enjogat los grans

jochs d' aigües y desseguida ha tingut lloch l' ascensió d' un globo, bateijat lo *General Hoche*, tenint uns 800 metros cúbichs de capacitat, en lo cual s' han elevat tres membres de l' Academia d' ascensions meteorológicas. S' han deixat anar, luego, grañ número de coloms missatjers. Aquesta nit hi haurá illuminacions.

TELÉGRAMAS PARTICULARS

DEL DIARI CATALÀ.

MADRIT 24, (á las 4'40 de la tarde).—En lo Congrès han sigut elegits: President, lo Sr. Ayala, per 225 vots havent votat 50 en blanch; Vice-presidents, Bugallal, obtenint 243 vots; Moreno Nieto 173; Cos-Gayon 157 y lo Sr. Venanci Gonzalez 63.

Consolidat. 15'42.

CASA DE DESPESAS

Á CARRECH DE LA

SENYORETA POCH.

20, carrer de la Chaussée d' Antin, 20
PARIS.

S' hi menja á la espanyola, á la catalana y á la francesa.—Se parla castellá.
Se parla catalá.

CENTRE D' ANUNCIS.

Carrer dels Escudillers, 5, 7 y 9.

Los anuncis per aquest diari, per los altres de Barcelona, Madrid y demés provincias d' Espanya, América y Estranger, se podran portar á aquest Centre ahont los senyors anunciants hi trobaran grans ventatjas.

Escudillers, 5, 7 y 9.—Barcelona.

Ignaci Vallespi,**Siller y Guarnicioner.****Barcelona;**

Carrer Ampla, núms. 35 y 43.

Se construixen tota classe de objectes de viatge y de militars.

COLEGI MERCANTIL**DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA,**

DIRIGIT PER

D. EVARISTO DEY Y VIDAL.**Moncada, 25.**

MADRIT 24, (á las 9 de la nit).—

En lo Congrès ha sigut reelegit lo secretari de la mesa interina.

Se procedeix al jurament.

Lo Sr. Ayala pronuncia un breu discurs de gracias declarant constituit lo Congrès.

Demá 's farà lo sorteig de las seccions presidint lo Sr. Bugallal.

S' assegura que 'l príncep Napoleon havia resolt renunciar tot dret.

La ex-emperatriu Eugenia está resolta á entrar en un convent de Carmelitas en Espanya.

BOLSI.

SEGONS NOTA DE LA CASA ESPINACH.

Tipo mes alt obtingut ahí per lo consolidat 15'35.—Tipo mes baix 15'32 1/2. Queda á las 10 de la nit á 15'32 1/2 d.

IMPREMPTA DE L. DOMENECH,

Basea, 30, principal.